1859. N°. 65.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 1 JUNIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

Uit hoofde van den HEMELVAARTSDAG, zal de Vrijdagsche Courant Woensdag avond worden uitgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 31 Mei.

Bij de herstemming tot verkiezing van een lid voor den gemeenteraad zijn van de 1410 kiesgeregtigden ingekomen 396 stembriefjes, zijnde 25 *minder* dan bij de eerste stemming.

— Zaturdag middag aanst., ten 12 ure, zal de hooggel. heer mr. R. T. H. P. L. A. van Boneval Faure, tot hiertoe hoogleeraar te Groningen, zijne betrekking als hoogleeraar in de regtsgeleerdheid aan onze hoogeschool aanvaarden, met het houden eener redevoering in het groot auditorium.

— Wij zijn in staat mede te deelen, dat het plan van de commissie tot regeling der maskerade van 1860: *De intogt van Frans van Anjou binnen Antwerpen, den 19den Februarij 1582, bij gelegenheid zijner huldiging als hertog van Braband en markgraaf van Antwerpen*, in eene gisteren gehouden vergadering van het studenten-corps is voorgesteld en aangenomen.

— De maatschappij van Nederl. letterkunde alhier zal op 16 Junij aanst. hare jaarlijksche algemeene vergadering houden in het gebouw der maatschappij tot Nut van 't Algemeen.

— Gisteren avond hebben twee personen in den Singel nabij de Zijlpoort hunnen dood in het water gevonden. De oorzaak van dit ongeval moet, naar wij vernemen, in 't misbruik van sterken drank gezocht worden.

— Men verneemt dat aan den heer Vermeulen te Utrecht en aan den heer Mollinger te Alphen, eene buitengewone leverantie van paarden voor de kavallerie is opgedragen.

— In de *N. R. C.* leest men: Wij vernemen van eene wel ingelichte zijde, dat de graaf van Chambord, die tot dusver in deze stad vertoeft, het landgoed van Z. M. den koning nabij Arnhem, genaamd *Bronbeek*, heeft gehuurd en daar zijn tijdelijk verblijf zal vestigen.

— Door de keurmeesters van levensmiddelen te Amsterdam is in ruim 200 kruideniers- en komenijswinkels het limoensap vernietigd, daar dit grootendeels was zamengesteld uit vitrioololie en guttegom met water, en dus hoogst schadelijk voor de gezondheid. De hoog gele kleur is onder anderen het kenmerk voor deze zoo schadelijke vervalsching.

— Uit Utrecht wordt gemeld dat aldaar bijna dagelijks sluikers of sluiksters van jenever, uit de nabijgelegen dorpen komende, worden gevat. Sommigen der eersten zijn zelfs met geladen schietgeweer gegrepen. De vrouwen hebben blikken bussen onder hare rokken verborgen, uitsluitend voor het sluiken vervaardigd. Zij bestelen daardoor de stad met 18 cents per kan.

— Men verneemt dat er aan boord van het dezer dagen te Nieuwe Diep binnengekomen Amerikaansche barkschip *Mountaineer* eene zware misdaad is gepleegd. Een man der equipage moet door 4 zijner makkers door messteken zijn afgemaakt. De vermoedelijke daders zijn bij de aankomst van het schip in hechtenis genomen.

— Te Groningen is Donderdag ll. door de studenten eene serenade bij fakkellicht gebragt aan den hoogleeraar mr. van Boneval Faure, bij gelegenheid van zijn vertrek naar Leyden.

— Uit Roozendaal schrijft men dat het onweder van Zaturdag ll. aldaar bijzonder hevig is geweest. Een arbeider, die op het veld zich onder een boom trachtte te verschuilen, is door den bliksem gedood, die aan de haven in twee huizen is ingeslagen, zonder brand te veroorzaken. In het eene wierp hij den kagchel geheel uit elkander, en in het andere bevonden zich slechts twee jonge kinderen, die men geheel bewusteloos vond, doch die men hoopt in het leven te behouden. Ook te Oosterhout is de bliksem op drie plaatsen ingeslagen. Eene schuur met het daarin aanwezige hout, ter gezamenlijke waarde van f 1000, is daardoor een prooi der vlammen geworden.

— Uit het *Verslag* van den toestand dezer gemeente, door burgemeester en wethouders aan den gemeente-raad gedaan, nemen wij de volgende bijzonderheden over:

Hoofdst. VIII. *Kerkelijke zaken.* De aanbouw eener nieuwe kerk voor de Christelijk-afgescheidene gemeente was aan het einde des jaars zoo ver gevorderd, dat met het binnenwerk een aanvang werd gemaakt. Het kerkgebouw der Israëlitische gemeente is in dit jaar vergroot en vernieuwd. De Leydsche afdeeling van het Nederl. zendelinggenootschap telt 110 leden en 42 begunstigers; de kweekeling, die in het zendelingshuis te Rotterdam wordt opgeleid, maakt voortdurend zeer gelukkige vorderingen. Het hulpgenootschap was in staat den jongste der twee zendelingskweekelingen in Dec. 1858 als *Christenwerkman* naar Sumatra uit te zenden. — De Vereeniging der vrienden Israëls telt ongeveer 80 leden. De Leydsche afdeeling der Nederl. Gustaaf-Adolf-Vereeniging heeft thans 290 leden. — Den 26sten Nov. 1857 is opgerigt eene Vereeniging voor Christelijke belangen, van welke de statuten zijn goedgekeurd bij koninklijk besl. van 22 Jan. 1858. Zij stelt zich ten doel: 1°. om aan inrigtingen van Christelijken aard gelegenheid te verschaffen tot het houden van grootere en kleinere bijeenkomsten; 2°. om, door het houden van bijbellezingen of vrije spreekbeurten op godsdienstig gebied, bevorderlijk te zijn aan Christelijke kennis en leven. Het gebouw der Vereeniging is aangekocht en verbouwd uit vrijwillige bijdragen en rentelooze voorschotten. Buiten de aandeelhouders telt de Vereeniging 149 leden.

Hoofdst. IX. *Onderwijs, kunsten en wetenschappen.* De wet van 13 Aug. 1857, met 1° Jan. daaraanvolgende in werking getreden, heeft ook de taak van het gemeente-bestuur, met betrekking tot de zorg voor het lager onderwijs, op nieuw geregeld. Die taak is in menig opzigt gemakkelijk gemaakt door de instelling van een plaatselijk toezigt, dat in gemeenten van eene talrijke bevolking is opgedragen aan een schoolcommissie, welker leden door den gemeente-raad worden benoemd en die van den toestand van het onderwijs jaarlijks aan den gemeenteraad een beredeneerd verslag doet. De tijd aan de zamenstelling en regeling van de taak der commissie besteed heeft, gelijk van zelf spreekt, invloed gehad op de regeling van en het toezigt op het onderwijs, gedurende een groot deel van het jaar, zoodat de scholen en bewaarscholen, ongeveer veertig in getal, slechts tweemalen bezocht zijn. Dat bezoek heeft de commissie wel in staat gesteld, om eenige opmerkingen aangaande den toestand van het openbaar en bijzonder lager onderwijs mede te deelen, maar niet, om reeds nu daarover een juist en billijk oordeel te vellen, veelmin in algemeene beschouwingen te treden of wenken te geven tot wijziging of verandering van het bestaande. In het afgeloopen jaar waren hier aanwezig 2 openbare scholen, 10 bijzondere scholen, staande onder het beheer van afzonderlijke besturen of commissiën, 18 bijzondere scholen, die voor eigene rekening worden gehouden, van welke 5 voor jongens, 6 voor jongens en meisjes, 7 voor meisjes. Van de openbare scholen werd de dagschool op 15 Julij door 580 jongens en 521 meisjes, de avondschool, door 89 jongens en 65 meisjes bezocht, en waren er toen 824 leerlingen, die kosteloos onderwijs ontvingen. Van de bijzondere scholen werd op hetzelfde tijdstip de dagschool bezocht door 1331 jongens en 1091 meisjes, de avondschool door 235 jongens en 184 meisjes. Onder de leerlingen der bijzondere scholen bevinden er zich 739, die kosteloos onderwijs ontvingen, en van dat getal 5 op de bijzondere scholen, die voor eigen rekening worden gehouden. Buiten deze openbare en bijzondere scholen worden nog aangegeven 8 bewaarscholen, 2 herhalingscholen, 2 zondagscholen, 1 weekschool, 1 werkschool, 1 volkszangschool en 1 onderwijzerskweekschool. Op de openbare en bijzondere scholen werd onderwijs gegeven door 21 hoofdonderwijzers, 46 hulponderwijzers en 27 kweekelingen. — De kweekschool voor zeevaart breidt zich uit door de vestiging van subcommissiën in andere steden. — De nieuwe cursus van het stedelijk gymnasium is begonnen met 37 leerlingen. — De afdeeling der maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* telt 232 gewone en 5 honoraire leden, 12 donatrices en 4 donateurs. De spaarkas heeft zich door vrijwillige bijdragen zoo kunnen herstellen, dat er voor opheffing dezer inrigting geen vrees meer bestaat. Het getal lezers, die van de leesbibliotheek gebruik maken, nam weder toe, terwijl deze instelling weder belangrijke boekgeschenken ontving en in een gunstigen financiëlen toestand verkeert. Op de naai- en herhalingschool is het getal kinderen vermeerderd en werden vele bestellingen ontvangen. De volkszangschool is, tengevolge van een aanbevelend gelukt middel om den finantiëlen toestand te verbeteren, het geven van een groot concert, in stand gehouden en in bloei hersteld. De belangstelling in de volksvoorlezingen neemt toe. De bewaarschool wordt druk bezocht en telt 117 kinderen. Aan de onderwijzerskweekschool werd gemiddeld aan 20 leerlingen onderwijs gegeven. Subsidiën uit de provinciale en gemeentekassen zijn onmisbaar, om in de geldelijke behoeften te voorzien. Langzamerhand schijnt het gebruik der winkelkaartjes weder toe te nemen, hetgeen te opmerkelijker is, daar de afgeloopen winter niet strenger was dan de vorige. — Het leesmuseum telt 77 gewone, 76 buitengewone en 2 tijdelijke leden. Het ware te wenschen dat deze inrigting op uitgebreider schaal kon werken, ofschoon nu reeds bij beperkte middelen ruim 150 tijdschriften en een 7-tal dagbladen ter lezing liggen. — De alhier gevestigde afdeeling der Hollandsche maatschappij van fraaije kunsten en wetenschappen, is weder in getal van leden toegenomen, thans bedragende 65, waaronder één eerelid. — De Nederlandsche entomologische vereeniging zag zich twee leden ontvallen, doch verheugde zich in de toetreding van een natuuronderzoeker uit Overijssel. De staat der kas is zeer gunstig; de boekerij is met een zeer kostbaar plaatwerk en eenige kleinere werken vermeerderd; de verzameling insecten heeft mede eene vergrooting ondergaan.

De vereeniging geeft een tijdschrift uit. — Van de schoolonderwijzers-gezelschappen *onderlinge beschaving* en *verlichting ons doel* telt het eerste 40, het tweede 32 leden. De getrouwe bijwoning der vergaderingen, die geregeld maandelijks gehouden werden, getuigt van de belangstelling in die vereenigingen, wier werkzaamheden zich hoofdzakelijk bepalen tot de vakken van onderwijs, die bij de wet op het lager onderwijs zijn vermeld. Door de zorg van het pharmaceutisch-chemisch-botanisch gezelschap *Concordia* wordt aan apothekers-bedienden onderwijs gegeven, waarvan 22 leerlingen gebruik maken. De teeken-academie *Ars aemula naturae* behield hetzelfde getal teekenaars naar het naakt model; gedurende den zomer werd ijverig gebruik gemaakt van de gelegenheid tot het teekenen naar pleisterafgietsels of antieken. De staat van het genootschap *Mathesis scientiarum genitrix* was ten opzigte der geldmiddelen niet gunstig, ofschoon het onderwijs daaronder niet lijdt. De scholen zijn alle talrijk bezet; de teekenschool naar de methode Dupuis telt 120 leerlingen. Het getal leden is niet toegenomen, dat der leerlingen beloopt 185, en wel 115 van den eersten, 47 van den tweeden, 11 van den derden rang, en 12 weezen uit de verschillende gestichten: de vermindering met het vorige jaar ligt in het getal weezen. De Maatschappij voor toonkunst telt 116 leden, waaronder één donateur. De muziekschool werd bezocht door 107—116 leerlingen; het normaal-onderrigt in de beide klassen werd bijgewoond door 23—25 kweekelingen. De zangvereeniging telt 56 leden, en hare jaarlijksche rekening sluit met een overschot; zij kon haars ondanks aan de leden geen genotrijken avond verschaffen, wegens de te groote geldelijke offers, die daarmede moesten gepaard gaan. Het muziekgezelschap *Sempre crescendo* telt 200 leden, het gezelschap *Vermaak door toonkunst* 10 eere-, 34 gewone en 8 werkende leden; de liedertafel *Euterpe* 3 eere-, 20 werkende leden; de *Avondster* 9 eere-, 114 gewone en 26 werkende leden; de onderwijzers-zangvereeniging 31 werkende leden. Hoezeer de ijverige pogingen, ten vorigen jare aangewend tot instandhouding van het muziekgezelschap *Musis sacrum* doel getroffen schenen te hebben, was dit slechts tijdelijk het geval: in den loop van het jaar werd dit gezelschap opgeheven. — De Leydsche afdeeling van de Nederl. Vereen. tot afschaffing van sterken drank telt 170 leden. De *Jongelingsvereeniging* behield haar getal van 30 leden, 57 donateurs. De typographische vereeniging *Lourens Jansz. Coster* telt thans 68 contribuerende, 5 eere-, 2 buitengewone eere- en 12 honoraire leden, alsmede 28 donateurs. De rederijkers-kamer *Vondel* houdt nu vier vergaderingen in het jaar, waarvan twee met dames, in plaats van de vroegere bijeenkomsten om de veertien dagen, waarvoor de werkzaamheden te drukkend waren voor het beperkt getal werkende leden. Behalve 13 eereleden en 12 werkende leden, telt de kamer een honderdtal donateurs. De rederijkerskamer *Tollens* houdt geregeld tweemalen 's maands vergadering gedurende de maanden September tot Mei ingesloten. Zij telt 8 werkende, 11 gewone, 9 eereleden en één lid van verdiensten. — De beide sectiën van de afdeeling Leyden der Nederl. Vereen. *het Metalen kruis* bestaan ieder uit 37 leden.

's GRAVENHAGE, 31 Mei.

Z. M. heeft den luitenant ter zee der 1ste kl. N. M. J. Kroef benoemd tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw.

— Naar men verneemt heeft Z. M. de koning groothertog van Luxemburg den heer J. J. Soers, kapitein der mariniers, tot officier van de orde der Eikenkroon benoemd.

— Z. M. heeft goedgevonden te bevorderen tot vice-admiraal, zijn adjudant in buitengewone dienst, den schout-bij-nacht F. X. R. 't Hooft; tot schouten-bij-nacht, de kapiteins ter zee A. baron Collot d'Escury en J. F. E. von Römer; tot kapiteins ter zee, de kapitein-luitt. ter zee W. H. A. Wesselink en ridder H. W. A. van Rappard; tot kapitein-luitt. ter zee, de luitt. ter zee der 1ste kl. G. L. J. d'Hamecourt en J. A. H. Schreuder; tot luitt. ter zee der 1ste kl., de luitt. ter zee van de 2de kl. J. W. Binkes, M. O. de Kanter, P. J. Buyskes en A. C. J. Edeling; tot officier van administratie der 2de kl., die van de 3de kl. M. G. J. A. Huisman van Dueren; voorts te benoemen: tot officier van administratie der 3de kl., den adjunct-administrateur J. C. Coops; en met 1 Julij aanst., de betrekking van directeur en kommandant der marine te Amsterdam op te dragen aan den kapitein ter zee C. J. Berghuis.

Z. M. heeft ook den 1sten officier van gezondheid der 1ste kl. dr. C. Gobée, op zijne aanvrage, op grond van ligchaamsgebreken, pensioen verleend, ten bedrage *f* 1,500; en benoemd: bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt: tot eersten officier van gezondheid der 1ste kl., die der 2de kl. J. Sas; en tot eersten officier van gezondheid der 2de kl., den officier van gezondheid der 1ste kl. L. F. Persille.

— Z. M. heeft bij het corps ingenieurs, mineurs en sapeurs benoemd: tot kapitein van de 3de kl. den 1sten luit. A. Nolthenius, en tot 1sten luit. den 2den luit. W. F. H. van Riemsdijk, beiden van het corps.

— Bij besluit van 28 Mei heeft het Z. M. behaagd: den heer mr. L. W. C. Keuchenius, eervol te ontheffen van de hem opgedragene waarneming der functiën van secretaris-generaal bij het dep. van koloniën; met bepaling dat hij voorloopig bij dat dep. werkzaam zal blijven; den heer mr. J. Loudon, thans werkzaam bij het dep. van koloniën, te belasten met de waarneming der functiën van secretaris-generaal bij dat dep.; den heer G. S. de Veer, eervol te ontheffen van de hem opgedragene waarneming der functiën van referendaris bij het dep. van koloniën, en hem te benoemen tot staatsraad in buitengewone dienst, om zitting te nemen in den raad van state; den heer jhr. I. J. Rammelman Elsevier Jr., oud-gouverneur van Curaçao, te benoemen tot adviseur voor het dep. van koloniën, en te stellen aan het hoofd der afdeeling West-Indische zaken; den heer P. L. de Munnick, agent van het dep. van koloniën te Amsterdam, eervol uit 's lands dienst te ontslaan, onder toekenning van wachtgeld; den heer H. Gimberg van der Hoeven, hoofdcommies bij het dep. van koloniën, te benoemen tot agent van dat dep. te Amsterdam; te bevorderen bij het dep. van koloniën: tot referendaris, den hoofdcommies A. A. de Meijier; tot hoofdcommies, den commies J. O. Boogaard; tot commiesen, de adjunct-commiesen G. A. Buys, J. C. M. Werner en H. A. Elias; tot adjunct-commiesen, de eerste klerken A. Mondt, H. P. J. Sadee; A. C. de Meijier, M. J. A. A. Sturenberg, den tweeden klerk W. P. Bengert en de geëmploijeerden W. C. Pontier en P. J. Bouwmeester en te benoemen tot adjunct-commiesen mr. W. A. P. Verkerk Pistorius, advocaat bij den hoogen raad der Nederlanden, en A. P. Obermeijer, laatstelijk klerk bij het werk der koperhermunting te Amsterdam.

— Z. K. H. de prins van Oranje heeft heden morgen in de Maliebaan eene revue gehouden over het 3de reg. dragonders.

— De minister van binnenl. zaken heeft bepaald, dat te 's Hertogenbosch eene der normaal-kweekscholen van onderwijzers voor het lager onderwijs zal gevestigd worden.

— De minister van marine zal op Vrijdag aanst. geen gehoor verleenen.

— De Pruissische gezant, graaf von Königsmarck, is uit Berlijn alhier teruggekeerd.

— Het onweder en de hagelslag van Zaturdag ll. heeft in deze omstreken veel schade aan het te veld staande gewas toegebragt. In drie warmoezierstuinen, nabij deze stad, zijn al de broeiramen vernield, waarvan de schade op *f* 1000 wordt begroot.

— Dingsdag, den 14den Junij a. s., zal het badsaizoen te Scheveningen geopend worden.

— De eerste kamer hield gisteren eene zitting waarin de commissiën van rapporteurs voor de wets-ontwerpen, betrekkelijk den verkoop, het in pand nemen enz. van militaire kleedingstukken, tot goedkeuring eener overeenkomst met den polder Oud-Herkingen enz., hare verslagen uitbragten. Aanstaanden Woensdag zullen die wets-ontwerpen in behandeling worden genomen.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag 30 Mei.

In deze zitting heeft de commissie van rapporteurs over het wets-ontwerp nopens de zamenblijving der miliciens van het Limburgsch bondscontingent medegedeeld, dat zij met het eindverslag gereed was. De beraadslaging over dit ontwerp is daarop bepaald op morgen. Voorts is ingekomen de begrooting der huishoudelijke uitgaven over 1860 en werd er rapport uitgebragt over een aantal verzoekschriften.

Bij de nadere overweging in de afdeelingen der kamer van de beide wetsontwerpen betrekkelijk het in marschvaardigen toestand brengen van het Limburgsche bondscontingent heeft men zich op nieuw doordrongen getoond van de bezwaren en moeijelijkheden, aan de vervulling der op Limburg drukkende verpligting verknocht, waartoe deze beide wetten betrekking hebben. Men kon daarbij den wensch niet onderdrukken, dat op het eerste gunstige tijdstip ijverige pogingen in 't werk wierden gesteld om den band los te maken, die Limburg, of liever het grootste deel dier provincie, aan den Duitschen bond verbindt.

Zitting van Dingsdag 31 Mei.

Aan de orde zijn de beraadslagingen over het wets-ontwerp betreffende de zamenblijving der miliciens van het Limburgsch bondscontingent.

De hh. van Wintershoven, van Hoëvell, Strens, de Lom de Berg, Godefroi en de Bieberstein voerden daarover het woord. De heer van Wintershoven zeide dat de verpligtingen aan Limburg opgelegd, niet zijn overeen te brengen met de grondwet. Nergens zijn bepalingen te vinden die regt geven om de ingezetenen van Limburg deel te doen nemen aan een vreemden oorlog. De heer van Hoëvell is mede tegen de wet, omdat de regering in deze zaak nog verder gaat dan de Duitsche staten.

De heer Strens zou gaarne zien dat het contingent uit vrijwilligers werd zamengesteld. De hh. de Lom de Berg en de Bieberstein verklaarden zich mede tegen de wet. De heer Godefroi betoogde dat al de verpligtingen, die uit de betrekking van Limburg tot den Duitschen bond voortvloeijen, door die provincie moeten worden voldaan.

Daarna spraken nog de ministers van buitenl. zaken en oorlog, die niet eenstemmig dachten over de vraag of de levering van het contingent was eene algemeen Nederlandsche dan wel Limburgsche verpligting.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 29 Mei.

Het onweder, dat Zaturdag ll. in deze streken heeft gewoed, was allerverschrikkelijkst. Niet minder de stortregens en hagelslag. Op verscheidene plaatsen lag de hagel eenige duimen hoog op de straten, terwijl deze elders in beken waren herschapen. De tuinen in den omtrek zijn meestal verwoest. De gebouwen van het paleis van justitie hebben veel geleden en zijn als 't ware overstroomd geworden. Hier is de kerk van St. Klara door de bliksem getroffen, zonder echter veel schade geleden te hebben. Ook te [illegible]ren en te Boom werden de torens der kerk getroffen. Op de eerstgenoemde plaats bedraagt de schade omtrent 4000 fr. Te Aalst is eene landhoeve en te Chastres (Walcourt) zijn drie huizen in de asch gelegd.

De dagen van Vrijdag en Zaturdag zijn ook voor de omstreken van Luik en Verviers noodlottig geweest. De geweldige stortregens deden de beken en riviertjes zoo hevig en plotseling zwellen, dat het afstroomende water niet alleen de grootste verwoestingen heeft aangerigt aan gebouwen, akkers, bruggen en wegen, maar bovendien een aantal beesten en onderscheidene personen heeft doen omkomen. Van ééne plaats wordt geschreven van 9, van eene andere van 14 slagtoffers dezer ramp. Hier en daar werden bovendien personen door het bliksemvuur getroffen. Vooral uit Aywaille zijn de berigten hartverscheurend.

ENGELAND.

LONDEN, 29 Mei.

De *Morn. Chron.* en de *Morn. Adv.* verklaren, dat de pogingen om lord John Russell en lord Palmerston tot onderlinge zamenwerking te brengen, mislukt zijn, en schipbreuk hebben geleden op de eerzucht van lord John Russell, die niet anders in het bewind wil treden dan als eerste-minister.

— Door het dagblad *le Nord* wordt melding gemaakt van nieuwe oproeren die in Indië zouden zijn ontstaan. Door den berigtgever van den *Times* worden deze berigten echter tegengesproken. Hij verklaart dat de opstand ten einde is; maar voegt er bij, dat de Britsche heerschappij in Indië in bestendig gevaar verkeert, zoo lang zij daar te lande op een leger van 250,000 man inlandsche troepen steunt.

— In verscheidene vlasspinnerijen te Belfast heeft men, ten gevolge van den ongunstigen staat van zaken op het vaste land, besloten de werk-uren te verminderen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 Mei.

De *Moniteur* deelt het volgende berigten uit Alessandria mede: De keizer, zooveel mogelijk de rampen van den oorlog willende verzachten, heeft besloten dat al de gewonde krijgsgevangenen, zonder uitwisseling, aan den vijand zullen worden teruggegeven. — De keizer geniet eene goede gezondheid. De gekwetsten schijnen spoedig te herstellen en bij de troepen zijn weinig zieken. Al de manschappen zijn vrolijk en opgeruimd. Het weder is voortreffelijk en de warmte matig. De oogst heeft reeds een aanvang genomen.

Ook deelt genoemd blad mede, dat de regering tot nu toe steenkolen nooit als oorlogscontrabande heeft beschouwd. Zij zal ook gedurende den tegenwoordigen oorlog overeenkomstig deze zienswijze handelen.

Het ontslaan der gewonden krijgsgevangenen zal niet alleen een goeden indruk maken, maar tevens eene niet onaanzienlijke besparing van onkosten opleveren.

— Op last van den minister van oorlog zullen de kasernen met geschut worden gewapend. Men zegt, dat dit geschiedt om de infanterie te oefenen in de behandeling van het grof geschut.

— Te Toulon is veel belegerings-materieel, waarbij 60 kanonnen met getrokken loopen, ingescheept. 40 schepen waren daartoe noodig.

— De zoogenaamde belegeringsvloot, die van Toulon zal uitzeilen, staat onder het bevel van den admiraal Bouet Villaumez en is zamengesteld uit 32 schepen en kanonneerbooten. Zij zal waarschijnlijk de krijgsbewegingen van prins Napoleon in Toskane ondersteunen.

— Uit ons hoofdkwartier in Italië wordt berigt dat twee grenadiers der garde bij een wijnhandelaar te Marengo zijn binnengedrongen en aldaar eene opening gemaakt hebben in een wijnvat, ten einde hunne veldflesschen met dat vocht te vullen. De keizer heeft, zoodra hij dit had vernomen, bevolen dat de beide grenadiers naar Frankrijk moeten terugkeeren en, als straf, geen deel aan de eer des strijds mogen hebben.

— Volgens berigten uit Madrid zijn er te Valencia ongeregeldheden voorgevallen. Een 18-tal personen hebben Karel VI als koning uitgeroepen. Het plaatselijk bestuur heeft terstond de noodige maatregelen genomen om de rust te herstellen. De onruststokers hebben de vlugt genomen.

ITALIE.

De voordeelen door Garribaldi in Lombardye behaald zijn, indien men de berigten van het oorlogstooneel in hun geheel mag aannemen, allerbelangrijkst, en gaan de stoutste verwachtingen te boven. Hij heeft op zijnen togt naar Varese een Oostenrijksch fort, dat met 18 stukken bezet was, bemagtigd, en reeds Vrijdag avond ten 10 ure is hij, na een hevigen strijd met de Oostenrijkers, Como binnengerukt. Bij zijne komst werden de klokken geluid en waren de straten verlicht. De Oostenrijkers hebben zich naar Camerlata op den weg naar Milaan teruggetrokken, maar ook van daar door de troepen van Garribaldi verdreven, hebben zij post gevat te Mariano. De geheele bevolking in die streken voegt zich bij genoemd opperhoofd.

Door deze gebeurtenissen was de toestand van de Oostenrijksche stoomvaartuigen op het Lago Maggiore zeer moeijelijk geworden. De oeverbewoners hebben zich tot den strijd toegerust. Door de stoomboot *Radetzky* is Canobbio beschoten, maar zonder aldaar schade aan te rigten en genoemd vaartuig heeft voor het hevig vuren van den oever moeten wijken. Reeds wordt gemeld dat al de Oostenrijksche vaartuigen zich hebben moeten overgeven.

Naar luid van berigten uit Bern ontvangen, die echter nadere bevestiging verdienen, had Garribaldi eene versterking van 8000 Sardiniers ontvangen en stonden zijne voorposten te Cantu. De geheele provincie Valtelina was in opstand gekomen. Van eene andere zijde waren ook in die stad geruchten in omloop gebragt dat Garribaldi door de overmagt der Oostenrijkers genoodzaakt was geworden om weder over den Tessino terug te trekken.

De stellingen van de hoofdlegers der beide partijen zijn dezelfde gebleven. Alleen heeft er tegen over Vercelli nog eene kleine schermutseling plaats gehad. Men verneemt ook dat de Oostenrijkers met aanzienlijke strijdkrachten te Bobbio staan, alwaar zij dus den regtervleugel van het leger der bondgenooten, te Tortone, Voghera enz. bedreigen. Zij moeten thans eene groote behoedzaamheid in acht nemen, want indien het waar is dat Garribaldi op den voet door generaal Niel wordt gevolgd, dan zouden de troepen die in Sardinië zijn gerukt afgesneden kunnen worden. Naar luid van sommige berigten bevond de generaal Niel zich reeds te Sesto Calendo, op Lombardysch grondgebied.

— Te Venetië zijn eenige schoten gewisseld tusschen het fort Lido en het Fransche eskader met de blokkade belast. Aldaar heeft het gemeentebestuur aan den keizer vermindering gevraagd van het aan de stad opgelegde deel der leening.

— De vertegenwoordigers van Rusland, Pruissen, Engeland en Turkye te Florence, hebben hunne vlaggen ingetrokken. Het voorloopig bestuur in Toskane wordt dus niet door die regeringen erkend.

— In het hertogdom Parma is mede een gewigtig feit voorgevallen: Eene provincie is opgestaan en heeft zich voor koning Victor Emanuel verklaard. De Sardinische generaal Ribotti was daarop, aan het hoofd van eenige Toskaansche troepen, Parma binnengerukt. Dit laatste zou, volgens een ander berigt, het gevolg zijn van de vergunning door de hertogin-regentes aan Oostenrijk verleend, om zijne troepen door Parma naar Toskane te doen trekken. De getrouw gebleven troepen in Parma zijn, zonder zich te verzetten, teruggetrokken.

— Een dagblad van Turyn bevat de proclamatie, die door de buitengewone commissarissen der Sardinische regering te Massa en Carrara is uitgevaardigd. Daaruit blijkt, dat die provincie, te weten het voormalige hertogdom Massa-Carrara, dat Napoleon I in 1806 aan zijne zuster Eliza schonk, aan Sardinië is toegevoegd. Men verwacht dat deze aanhechting, zoo niet een protest, ten minste het vragen van ophelderingen door de mogendheden, die het verdrag van 1815 hebben onderteekend, ten gevolge zal hebben. Sommigen zien in dezen maatregel slechts eene onberaden handeling der Sardinische gevolmagtigden, die later afgekeurd zal worden.

— Volgens een berigtgever uit Turyn is de schade, door vriend en vijand aan de moerbeziënboomen te weeg gebragt, die gebezigd worden om verhakkingen te maken tegen het doordringen van kavallerie, in geen 30 jaren te herstellen; waardoor alzoo aan de zijde-voortbrengende streken van Sardinië onberekenbaar nadeel is berokkend.

PRUISSEN.

BERLIJN, 29 Mei.

De eerste ban der landweer is thans opgeroepen. Zij zal gedurende 14 dagen in de behandeling der nieuwe geweren geoefend worden.

— De prins-regent heeft aan den heer Schmidt eene jaarlijksche toelage van 300 th. voor den tijd van drie jaren toegelegd, als eene hulde aan zijn talent als schrijver van kinderwerken.

— In eene uitgebreide landstreek in het groothertogdom Posen heeft op den 17den dezer een hagelslag plaats gehad, die eene groote verwoesting heeft aangerigt. Het uitzigt op het gelukken van den oogst is daardoor in 12 plaatsen geheel en al verloren. Duiven en jonge ganzen werden door de hagelkorrels, die zoo groot als eene noot waren, gedood. Ook in zuidelijk Beijeren had den 18den dezer een hagelslag plaats, die den 20sten door een nog erger onweder gevolgd werd.

— Uit Stuttgart wordt gemeld, dat de koningin der Nederlanden den 23sten dezer in groot gevaar heeft verkeerd. Bij gelegenheid, dat zij in de nabijheid van het Berenmeer reed; werden de paarden schichtig, tengevolge van eene opgekomen donderbui. Met de grootste inspanning gelukte het aan de bedienden de paarden meester te worden, die zich in het meer dreigden te werpen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 29 Mei.

De keizer is Zondag morgen naar Italië vertrokken. Op zijnen weg werd hij door de bevolking levendig begroet. Het doel der reis des keizers is Verona. Hij wordt vergezeld door de gezamenlijke algemeene directeuren der militaire administratie, door de geheele centrale kanselarij en door de adjudanten-generaal von Hess, Hauslab, Schitter, Grune, Keller en de aartshertogen Willem en Leopold. Het gevolg des keizers bestaat uit 500 personen.

— De minister van oorlog heeft dezer dagen bij verscheidene fabriekanten 120,000 stukken laken, ten behoeve van het leger, besteld.

— De troepen die uit Bohemen naar Tyrol en Voorarlberg worden verlegd zijn reeds grootendeels door Beijeren getrokken. Te Munchen zijn zij door de bevolking met geestdrift begroet en aan het station van den spoorweg werden officieren en manschappen van regeringswege op ververschingen onthaald.

— Het sneuvelen van den generaal Benedeck, door het officiële blad van Toskane medegedeeld, is later bevonden onwaar te zijn.

TURKYE.

De Porte heeft thans, naar men verneemt, stellig beloofd vorst Couza als hospodar der beide Vorstendommen te erkennen. Meer en meer bespeurt men toenadering tusschen de Russische en Turksche regeringen. De Sultan heeft den brief des keizers reeds beantwoord, en te kennen gegeven dat hij gezind is zijne welwillende raadgevingen op te volgen. Bij de Slavische bevolking in de noordelijke gewesten ontstaat eene vijandige gezindheid tegen Oostenrijk. Naar de Adriatische zee zijn drie Turksche oorlogschepen afgezonden.

— Men verneemt dat de Montegrijnen, die moeijelijk binnen de palen der orde zijn te houden, zich van de Turksche vesting Clobuck hebben meester gemaakt

OOST-INDIE.

BATAVIA, 9 April.

Z. Exc. de gouverneur-generaal heeft de tijdelijke waarneming van het ambt van vice-president van den raad van Ned-Indië, opengevallen door het overlijden van den titularis den heer P. J. B. de Perez, opgedragen aan het oudste in benoeming van de aanwezige leden van den raad mr. A. Prins.

— Aan den luitenant ter zee 2de kl. P. Rootzant, bevelhebber van het stoomschip *Admiraal van Kinsbergen*, zal namens den koning een eeresabel uitgereikt worden, met het opschrift: »Koninklijk eereblijk voor betoonde dapperheid," wegens zijn gedrag bij de verovering van Djambie.

— Omtrent de kina-cultuur op Java ontvangt men thans mededeelingen, waaruit blijkt dat het gewigtige vraagstuk of de kina aldaar met goed gevolg kan geteeld worden, bevestigend is opgelost.

— Omtrent den brand, die in den nacht van 7 op 8 Maart op Decima heeft gewoed, wordt nog medegedeeld dat de lage waterstand de voornaamste oorzaak is geweest van de groote uitgebreidheid welke die brand heeft verkregen; het water moest met emmers ver uit de baai gehaald worden. Het verschil van den waterstand bij hoog en laag water bedraagt.

aldaar 12 voet. In bijzondere brieven leest men omtrent dezen ramp o. a. nog het volgende: De gezagvoerders van de alhier ter reede liggende Nederlandsche schepen hebben, zooveel zij konden, geholpen. Dit is niet te zeggen van de vreemde schepen; verscheidene Engelsche en Amerikaansche vaartuigen zonden wel hulp, doch deze bestond, buiten schuld der gezagvoerders, in het plunderen van huizen en eigendommen. De Japanners zijn mij zeer tegengevallen. Niet alleen, dat zij ellendige blusschers zijn, maar ook, zij stelen en rooven zooveel mogelijk, en heden, 2 dagen na den brand, doen zij nog alle moeite om in te breken en te stelen, waartegen het schijnt dat de regering niets wil, mag of kan doen. De Russen hebben ons tot het laatste toe ijverig en met de beste uitkomsten bijgestaan, en mogen gerust als de redders van Decima worden beschouwd.

Het is te hopen, dat onze regering middelen zal vinden, om te bewerken dat de Ned. handel zich in de stad Nagasaki vestigen, en daar pakhuizen bouwen of huren kan. Decima is als verblijfplaats voor den Nederlandschen handel ten eenenmale ongeschikt.

— Op 25 Maart is in de kampong Pasar Baroe Noordwijk, alhier, een zware brand uitgebarsten, waardoor 94 bamboezenhuizen in de asch zijn gelegd. Deze brand wordt aan onvoorzigtigheid toegeschreven.

— Op den 1sten Febr. overleed te Menado de zendeling-leeraar in de Minahasse J. G. Schwarz, broeder der orde van den Ned. Leeuw.

STADS-BERIGTEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van LEYDEN doen te weten, dat dagelijks, uitgezonderd de Zondagen, des voormiddags tusschen 10 en 1 ure, de paspoorten voor de miliciens dezer gemeente, behoorende tot de ligting van den jare 1854, verkrijgbaar zijn ter Secretarie, mits men zich in persoon daartoe aanmelde.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.
Leyden, 31 Mei 1859. v. PUTTKAMMER, Secretaris.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 31sten Mei de heer A. J. A. Baud, geb. te Buitenzorg (Java), in de regten, met *Theses*.

ADVERTENTIEN.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 30 Mei.

Tarwe, goede en puike van *f* 9.— tot *f* 9.50; mindere van *f* 7.50 tot *f* 8.75. Rogge: *f* 6.20 à *f* 6.40. Gerst: Winter *f* 4.— à *f* 5.20; dito Zomer *f* 3 50 à *f* 5.10.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en bonte *f* 10.20 tot *f* 12.30. Pruissische Rogge *f* 6.30 tot *f* 6.50

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
MAANDAG 30 Mei.

		Laagst. koers	Hoogst. koers	Gebleven.
Nederland Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	58	$58\frac{7}{16}$	58
Dito Certificaten	» 3 »	$69\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito	» 4 »	$89\frac{1}{2}$	$89\frac{1}{2}$	$89\frac{1}{2}$
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$ »	87	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$ »	127	128	128
O. I. Leening	» 4 »	89	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Belgie,	» $2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito bij Rothschild	» $2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Frankrijk, Certif.	» 3 »	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Spanje, Obligatiën	» $1\frac{1}{2}$ »	27	$27\frac{3}{4}$	$27\frac{3}{4}$
Dito Obligatiën	» 3 »	$38\frac{1}{2}$	39	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	$36\frac{1}{8}$	$36\frac{7}{16}$	$36\frac{7}{16}$
Bewijzen Coupons		—	—	—
Portugal, te Londen	» 3 »	39	$39\frac{5}{8}$	$39\frac{5}{8}$
Rusland, Obl. Hope 1798 en 1816	» 5 »	$100\frac{1}{2}$	101	101
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	$98\frac{1}{2}$	99	99
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	$81\frac{1}{2}$	81	—
Dito 1840	» 4 »	78	—	—
Dito bij Stieglitz & Co.	» 4 »	—	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4 »	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6 »	—	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	—	—	—
Polen, Aandeelen 1835	fl. 500 *f*	146	—	—
Dito Obligatiën	» 4 pCt.	$72\frac{3}{4}$	—	—
Pruissen, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Oostenrijk, W. B bij Goll.	» 5 »	—	—	—
Dito	» 4 »	—	—	—
Dito Metall.	» 5 »	$40\frac{1}{2}$	$40\frac{3}{4}$	$40\frac{1}{2}$
Dito Nieuwe	» 5 »	$57\frac{7}{8}$	$58\frac{3}{4}$	$58\frac{1}{2}$
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$ »	$22\frac{1}{2}$	$22\frac{1}{2}$	$22\frac{1}{2}$
Brazilie, 1824 100 £	» 5 »	95	—	—
Sardinie,	» 5 »	—	—	—
Peru, Geldleening 1824	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Venezuela, Obligatiën 6 pCt. nu	» 5 »	$35\frac{3}{4}$	—	—
Grenada, Obligatiën	» $3\frac{1}{4}$ »	$12\frac{5}{8}$	13	—
Mexico, Obligatiën 1851	» 3 »	$15\frac{3}{4}$	$15\frac{3}{4}$	$15\frac{3}{4}$
N.-Amerika, Bankactiën		—	—	—

Grieken $1\frac{15}{16}$.
Braz. 1843, £ 100, $4\frac{1}{2}$ pCt. $93\frac{7}{8}$.
Koers van het Geld: Beleening $3\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie 4 pCt. Wissel-Disconto 3.
De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.65 à 9.75.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.